

su 29.12.2019

Kysymysliite tänäiseen kirjoitukseeni ”Lukiolain vaihduttua: Kantelu oikeuskanslerille valtioneuvoston asetusten 45–46/2017 esittelystä”

Kanteluni lopussa toivoin oikeuskanslerin prosessin kuluessa pyytävän opetus- ja kulttuuriministeriöltä selvityksen ja lausunnon sekä antavan kantelijalle mahdollisuuden vastineeseen. Toivon myös saavani vastinettani varten lausunnon mukana sitä koskeneen lausuntopyynnön. Lausuntopyynnön olisi tietysti selostettava oikein ja riittävästi kanteluni pääkohdat, ja tähän selostukseen perustuen olisi ministeriölle esitettävä sopivia kysymyksiä. Voisi olla avuksi, jos itse ehdottaisin sellaisia kysymyksiä.

Kysyä voisi seuraavaa:

(1) Mitä muistiossa 26.1.2017 tarkoitti väite, että 1.1.2018 alkaen kumotavaksi esitetyllä opintojen aloittamisajankohdan määritelmän antaneella lukioasetuksen 15 §:n 2 momentilla ei enää ole käyttöä ja että sen kumoamisella ei ole itsenäisiä vaikutuksia? Entä esittelyn pöytäkirjan kohdan Asia väite, että tämä määritelmä on tarpeeton? Oliko näissä väitteissä kyseessä erehdys?

(2) Mitä ministeriön mielestä tarkoitti 1.1.2018–31.7.2019 ja millä perustein vanhassa lukiolaissa 9 §:n 7 momentissa ehto lukio-opintojen aloittamisesta 18 vuotta täytettyään edellytyksenä sille, että opiskelijalle opetetaan hänen valintansa mukaisesti joko uskontoa tai elämäntietoa? Entä nykyisen lukiolain vastaavassa säännöksessä?

(3) Eroaako tulkinta ennen 1.1.2018 vallinneesta tilanteesta? Onko kyse yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista, joista ja joiden muutoksista on perustuslain 80 §:n mukaan säädettävä lailla?

(4) Mitä ministeriön mielestä tarkoitti 1.1.2018–31.7.2019 ja millä perustein ehto lukiokoulutuksen aloittamisesta 18 vuotta täytettyään 1.1.2017 voimaan tulleen lukiolain muuttamisesta annetun lain 1499/2016 siirtymäsäännökseen, että ennen tuon lain voimaantuloa lukiokoulutuksessa aloittaneisiin opiskelijoihin sovelletaan tuon lain voimaan tullessa voimassa ollutta lukiolain 7 §:n 2 momenttia, sisältyneessä säännöksessä, että taito- ja taideaineet sekä terveystieto ovat tällä edellytyksellä opiskelijalle vapaaehtoisia? Entä nykyisen lukiolain vastaavassa säännöksessä, joka sisältyy 63 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan kumotun lukiolain 7 §:ää — ja kaiketi silloin myös sen äsken tarkasteltua siirtymäsäännöstä — noudatetaan 31.7.2021 asti? (Opetushallitus antoi 7.11.2019 vaaditut opetussuunnitelman perusteet ja määräsi ne tulemaan voimaan 1.8.2021.) Ks. (4’).

(4’) Esimerkkeinä voi pohtia opiskelijaa, joka on ollut lukiokoulutuksessa alle 18-vuotiaana ennen 1.1.2017 ja joka suorittaa lukio-opintoja aikuisille

säädetyt oppimäärän mukaan, sekä opiskelijaa, joka on ollut lukiokoulutuksessa 18 vuotta täytettyään ennen 1.1.2017 ja joka suorittaa lukio-opintoja nuorille säädetyt oppimäärän mukaan.

(5) Eroaako tulkinta ennen 1.1.2018 vallinneesta tilanteesta? Onko kyse yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista, joista ja joiden muutoksista on perustuslain 80 §:n mukaan säädettävä lailla?

(6) Ottaen huomioon kysymys (4), mitä muistiossa 26.1.2017 tarkoitti lukion tuntijakoasetuksen 10 §:n 8 momentin kumoamiselle 30.1.2017 alkaen perusteluksi esitetty väite, että kuvataide ja musiikki sekä liikunta ja terveystieto ovat vastaisuudessa vapaaehtoisia lukio-opintoja aikuisten oppimäärän mukaan suorittaville?

(7) Ottaen huomioon kysymys (4), mitä tarkoittaa esittelyn pöytäkirjan kohdan Vaikutukset väite, että ehdotuksilla ei ole taloudellisia vaikutuksia? Oliko tässä väitteessä kyseessä erehdys?

(8) Mikäli ministeriö myöntää erehdykset, kuinka ministeriö aikoo korjata niiden seuraukset? Millaisia muutoksia tai lisäyksiä lukiolakiin tulisi tällöin sen mielestä tehdä? Onko aikaa vielä viivytellä? Kyseessä olisi lukiolain epäselvien kohtien täsmentämisestä opiskelijoita kohtaan perusoikeusmyönteisellä tavalla ja kuntien säästämistä opetustehtäviensä yllättäviltä palautumisilta. Ymmärtääkö ja hyväksyykö ministeriö tämän?

Kantelija: matematiikan dosentti Jouni Luukkainen

puheenjohtaja, Pääkaupunkiseudun ateistit ry [www.ateistit.fi]

Wallininkuja 2 C 53, 00530 HELSINKI

p. 045 2129 763; jouni.luukkainen@helsinki.fi

Lähetetty sähköpostitse:

Oikeuskanslerille (kirjaamo@okv.fi)

ja tiedoksi opetus- ja kulttuuriministeriölle (kirjaamo@minedu.fi)

sekä opetusministerin erityisavustaja Mika Parkkarille

(mika.parkkari@minedu.fi)